

Μεταπολεμική και σύγχρονη λογοτεχνία
Κώστας Ταχτοής, Κι έχουμε πόλεμο!
Φύλλο εργασίας

Εισαγωγικό σημείωμα : Το κείμενο είναι απόσπασμα από το δεύτερο μέρος του μυθιστορήματος του Κώστα Ταχτοή, λογοτέχνη της μεταπολεμικής γενιάς, «Το τρίτο στεφάνι» (1962). Μεταφέρει την εμπειρία της έκρηξης του πολέμου του 1940 από την πλευρά μιας αθηναϊκής μικροαστικής οικογένειας, προσφέροντας στον αναγνώστη μια ολοζώντανη εικόνα της ιστορικής στιγμής.

ΟΜΑΔΑ Α

1. Ποιος είναι ο χώρος, ο χρόνος, τα κύρια πρόσωπα, καθώς και το θέμα του αποσπάσματος;
2. Στο κείμενο ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η ιδεολογική μεταστροφή του Αντώνη. Ποιες ήταν αρχικά οι απόψεις του για τον πόλεμο και οι πρώτες αντιδράσεις του μόλις αυτός ξέσπασε; Πώς έγινε στη συνέχεια η «μεταμόρφωσή» του και πώς την εξηγείτε;
3. Να καταγράψετε τις διαφορετικές αντιδράσεις των άλλων μελών της οικογένειας στο άκουσμα της είδησης για την κήρυξη του πολέμου (πώς αντιδρά η Νίνα, η Μαριέττα, η Μαρία, η κυρα-Εκάβη, ο Θόδωρος και ο Άκης;). Να παραπέμψετε στα σχετικά χωρία του αποσπάσματος.
4. Δείτε προσεκτικά τον πίνακα του Κώστα Μαλάμου, *Σπίτια στη Δεξαμενή* (σελ.240). Γιατί νομίζετε ότι επιλέχτηκε να συνοδεύει το κείμενο αυτό;

ΟΜΑΔΑ Β

1. Σε αρκετά σημεία του κειμένου υπάρχει το χιουμοριστικό στοιχείο. Αφού εντοπίσετε χαρακτηριστικά παραδείγματα, να σχολιάσετε το λειτουργικό του ρόλο σε μια αφήγηση με θέμα τον πόλεμο.
2. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β.

Α	Β
1. Είμαστε, βλέπεις, σαν μια γέφυρα μεταξύ ανατολής και δύσεως, είν' αδύνατον να μείνουμε ουδέτεροι.	α. περιγραφή
2. «Ξύπνα, έχουμε συναγερμό!» «Άσε με ήσυχο, άσκηση θα 'ναι!».	β. αφήγηση
3. Ο Αντώνης καθόταν στην άκρη του κρεβατιού, με μια κάλτσα στο χέρι, αφηρημένος.	γ. σχόλιο
4. Γύρισε λοιπόν στο σπίτι, φόρεσε τη στολή του και πήγε στον υποτομέα του.	δ. διάλογος

3. Η γλώσσα του κειμένου είναι απλή δημοτική, χειμαρρώδης κι έχει τη ζωντάνια του προφορικού λόγου, κάτι που πετυχαίνεται με φράσεις της καθημερινής κουβέντας και με ιδιωτισμούς. Να στηρίζετε την άποψη αυτή με παραδείγματα από το απόσπασμα.

ΟΜΑΔΑ Γ

1.α) Πώς σχολιάζετε τις περιορισμένες εκδηλώσεις πατριωτισμού και το φόβο ως κυρίαρχο συναίσθημα των προσώπων του κειμένου; β) Πώς πιστεύετε ότι θα αντιδρούσαμε σήμερα ως λαός αν κήρυσσαν στη χώρα μας πόλεμο;

2. Αναφέρετε ένα δυσάρεστο συλλογικό συμβάν που βιώσατε και περιγράψτε τις δικές σας αντιδράσεις, καθώς και τις αντιδράσεις άλλων προσώπων του περιβάλλοντός σας, όταν αυτό εκδηλώθηκε (150-200 λέξεις).

3. Το βράδυ της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940 η Νίνα αποφάσισε να εκμυστηρευτεί στο προσωπικό της ημερολόγιο τα συναισθήματα και τις σκέψεις της για τη δύσκολη μέρα που πέρασε. Υποδυθείτε την ηρωίδα και γράψτε τη σχετική σελίδα (150-200 λέξεις).

Διαθεματική δραστηριότητα

✦ Πώς αποτυπώθηκε ο ελληνοϊταλικός πόλεμος του '40 στις εικαστικές τέχνες και στον κινηματογράφο; Μπορείτε να αντλήσετε πληροφορίες και υλικό από την ιστοσελίδα e-filologos.weebly.com (Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ' Γυμνασίου).